

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, OCTOBER 4, 1971

STEV. LXXII — VOL. LXXII

V kitajskem vodstvu le mora nekaj vreli

Različne vesti iz Kitajske se zgoščajo v vtis, da je v teku neke vrste čistka.

HONG KONG. — Ze takrat, ko je kitajski komunistični režim zelo omejil vse slovesnosti 1. oktobra, so se hitro raznesle za glavni partijski praznik govorice, da se za kulisami mora goditi nekaj posebnega. Nihče ni vedel in ne ve še danes, kaj se je tam godilo. Vsi so čakali, kaj bo 1. oktobra. Ta dan se je zgodilo to, česar niso pričakovali.

Na redkih partijskih slovesnostih se ni pokazal niti eden med voditelji sedanjega kitajskega komunizma. Kaj takega se je doslej zgodilo le v izrednih slučajih. Da so nastajale govorice pred narodnim praznikom tudi v prejšnjih letih, je znana stvar. Režim je zmeraj porabil slovesnost, da je postavil govorice v pravo luč. Če so govorice na primer trdile, da je Mao bolan, se je pokazala na slovesnostih 1. oktobra. Letos ga ni bilo.

Možni sta dve razlagi: da je res bolan ali pa da je takih slovesnosti že sit. Morda je tudi res, toda režim ni hotel dati javnosti nobenih znakov, zakaj Mao ni na tribuni. Zato je sklenil: če ne bo tam Mao-Tsetunga, naj se ne pokažejo tudi drugi komunistični vrhovi v Peipingu.

Vrnitev k stalnim tečajem in odpravi omejitve trgovanju

WASHINGTON, D.C. — Mednarodni monetarni sklad je ob zaključku svojega 5-dnevnega posvetovanja in razpravljanja izdal zaključno poročilo, v katerem poudarja potrebo k vrnitvi stalnih tečajev in k prosti mednarodni trgovini v čim krajšem času.

Glavni upravnik sklada Pierre-Paul Schweitzer je označil razpravljanje in njegove zaključke za konstruktivne, pa pripomnil, da bodo trajni uspehi teh razgovorov zaviseli od tega, v koliko bodo na posvetovanjih sprejeta načela tudi izvedena. Udeleženci so se zedinili o nujnosti mednarodnega sodelovanja in o nujnosti "stvarnih novih odnosov in tečajev med valutami" posameznih važnih gospodarskih držav.

Ameriški zakladni tajnik J. Connally je pred pododborom Senata dejal, da hočejo ZDA odstranitev "posebnih" omejitev drugih držav in prosto "plavanje" valut glavnih držav, predno bodo pripravljene ukiniti 10% carino za uvoz v ZDA. Za začasen sporazum niso potrebna dolgotrajna pogajanja o novih valutnih tečajih in o delitvi bremen obrambe svobodnega sveta. To lahko ostane za končni, trajni dogovor.

V Evropi gledajo na sklepe konference Mednarodnega monetarnega sklada s precejšnjim dvomom.

Novi grobovi

Anton Logar

Potem, ko si je zlomil kolek, je zadel Antona Logarja kap in je včeraj v Woman's bolnišnici umrl v starosti 74 let. Bil je mož Frances, roj. Kirn, sin Tony, brat Josepha, Marije Valencic in Johane Bettini (zadnji dve v Jug.). Pokojnik je bil rojen v Podstionji pri Ilirski Bistrici, od koder je prišel v ZDA l. 1921. Zaposlen je bil 20 let pri White Motors. Bil je član ADZ št. 17, SNPJ in ABZ. Pogreb bo iz Zeletovega pogreb. zavoda na St. Clair Avenue jutri popoldne ob 1.30.

Josephine Strnad

V Woman's bolnišnici je umrla 8 let stara Josephine Strnad z 26 E. 214 St., roj. Kerzic v Rakitni, od koder je prišla v ZDA l. 1905. Z možem Alojzom sta dolgo let vodila gostino na uglu E. 53 St. in Hamilton Ave. Vož ji je umrl l. 1934 in je ostala vdova. Bila je mati pok. Louisa, Edwarda, Josephine Turk, Rudolpha, Therese Tekancic in pok. Dorothy, 14-krat stara nati, 24-krat prastara mati, sestra Franka Kerzica (Painesville, O.) in pokojnih Johna, Antona in Marian Cugel. Bila je članica Društva sv. Ane št. 4 ADZ in Podr. št. 14 SZZ. Pogreb bo jutri, v torek, ob 8.15 iz stanovalja pokojne na 926 E. 214 St., v cerkev sv. Kristine ob 9., nato na Kalvarijo. Prijatelji jo pridejo lahko pokropiti na njen dom na 926 E. 214 St. danes od 1. popoldne do 9. zvečer.

Anna Pintaric

V Lake County Memorial Hospital West je v soboto umrla Anna Pintaric z 839 Pendley Rd., Wickliffe, O., stara 76 let roj. Casar v fari Bogojina, od koder je prišla v ZDA l. 1911. Bila je žena Augusta, mati Mrs. Casimer Kozinski, Augusta Jr., Steva, Daniela, pok. Alberta, Mrs. Joseph Harrington in Mrs. Catherine Strukelj (La Mesa, Kalif.), 13-krat stara nati, 4-krat prastara mati, sestra Therese Golob (Harrisburg, Pa.), Steva Casarja (Jug.), Magdalene (Francija) in pok. Martina. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v sredo ob 8., v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ob 9., nato na All Souls pokopališče.

Van Thieu dobil 94.4%

Van Thieu, edini predsedniški kandidat, je pri včerajšnjih volitvah dobil 94.4% vseh oddanih glasov. Volitev se je udeležilo okoli 76% volivnih upravičencev.

SAIGON, J. Viet. — Kljub demonstracijam in poskusom preprečevanja pokaže volitev je bila povprečna udeležba pri včerajšnjih predsedniških volitvah 76%. Od tega je bilo oddanih za Van Thieuja 94.4% glasov, kar naj bi bilo več kot predvidena zmaga. Van Thieu je pred volitvami izjavil, da ne bo nastopil druge predsedniške dobe, če ne bo dobil nad 51% glasov ob nadpolovični volivni udeležbi.

Policija je s plinom solzivcem razganjala demonstrante v severnih mestih Da Nang in Hue, kjer so nasprotniki predsednika Van Thieuja najmočnejši.

Nasprotniki predsednika Van Thieuja so se nekaj dni pred volitvami povezali v skupno fronto, ki je pozivala volivce, naj ne gredo volit. Zdi se, da v tem niso bili posebno uspešni. Van Thieu s policijo, javno upravo in vojaštvom je uspel dobiti večino, ki jo je hotel imeti. Seveda včerajšnje volitve niso nikogar prepričale, da ima Van Thieu v "narodu" močno podporo, kaj šele večino, četudi on sam to trdi in se pri tem sklicuje na včerajšnje volivne izide.

Washington in London negotova o ciljih ZSSR za evropsko konferenco

NEW YORK, N.Y. — Državni tajnik W. P. Rogers in britanski zunanji minister A. Douglas-Home sta na svojem sestanku pretekli petek razpravljala o evropski varnostni konferenci, za katero se žene Sovjetska zveza. Prišla sta do zaključka, da bo treba dobiti že precej pojasnil od Sovjetske zveze in Varšavske zveze, predno bodo ZDA in Velika Britanija pripravljene sodelovati pri organiziranju te konference.

— Letalski krov letalonosilke Saratoga obsega nekako 4 akre.

Krščansko-demokratska stranka republike čile pred novim razpoljem

SANTIAGO, Čile. — Lani je čilska krščanska demokracija stala pred izbiro, ali naj ne sodeluje z režimom dr. Allendeja, ali pa naj skuša shajati z njim in mu ne nagajati v parlamentu. Le tako je bilo mogoče, da je dr. Allende imel vsaj začasno večino pri parlamentarnih glasovanjih. Režim seveda ni poznal nobene hlavečnosti do desne opozicije, je zmeraj hujše napadal krščanske demokrate, ki jim je počasi pohajala potrpežljivost. Le predsednik Frey je stalno zagovarjal politiko čakačaja, zato pa postal od dneva do dneva predmet vedno bolj ogabnih napadov v 5 režimskih dnevnih.

Postajalo je zmeraj bolj jasno, da režim hoče uničiti moralni vpliv vodstva krščanske demokracije in po tej poti razkrojiti stranko ter jo razbiti na frakcije. Sedaj je tudi dr. Freyju zmanjkalo potrpežljivosti. V parlamentu je ostro napadel dr. Allendejevo levičarsko politiko, ki vodi v "socialistično diktaturo". Mladi strankini pristaši so že imeli ulične spopade z levičarsko mladino.

Režimu je seveda tak razvoj všeč. Nemire v javnosti bo porabil, da zatre vse organe in organizacije krščanske demokracije. Ko bo to delo opravljeno, bo zlomljena hrbtnica opozicije in dežela bo lahko zaplavala v komunistično diktaturo.

Zato v Čilu vsa politična javnost za napetostjo pričakuje, kako se bodo končali spori med režimom in opozicijo krščanske demokracije.

Ču En-laj na proslavi

HONG KONG. — Predsednik vlade Ču En-laj ter nekaj drugih članov vlade in partijskega vodstva se je udeležilo proslave obletnice vzpostavitve komunističnega režima na Kitajskem. Ta je bila skromnejša kot prejšnja leta in tudi pisanje v listih je bilo omejeno. V glavnem glasilu KP ni bilo običajnih velikih slik Mao Tsetunga in Lin Piao, pa tudi ne uvodnika o obletnici.

Sporočajte domače vesti!

Nixon še ne bo segel v pristaniški štrajk

Predsednikov tiskovni tajnik R. Ziegler je dejal, da bo predsednik ZDA počakal s posegom v pristaniški štrajk, ker razgovori o njegovem končanju na Pacifiku potekajo ugodno.

KEY BISCAYNE, Fla. — Čeprav je obstal promet v vseh pristaniših ZDA ob obeh oceanih in trpi zaradi tega narodno gospodarstvo hudo škodo, se je predsednik ZDA R. M. Nixon odločil počakati na uporabo Taft-Hartley zakona, ker potekajo razgovori o končanju štrajka v pristaniših ob Pacifiku ugodno. Predsednikov tiskovni tajnik je dejal, da napoved predsednikovega "avtomatičnega" posega v štrajk ne pomeni "neposredni" poseg.

Zvezna vlada je opogumljena nad potekom pogajanj o končanju štrajka v pristaniših na zahodni obali. Zvezni posredovalec J. Curtis Counts je v petek sporočil, da bo z razgovori nadaljeval in da "upa na sporazum ta teden". Po poročilu delavskega tajnika Jamesa D. Hodgsona naj bi bili pri razgovorih rešili več glavnih vprašanj in so napredovali tudi pri ostalih.

Dosežen naj bi bil sporazum o pokojninah, kjer je unija zahtevala za svoje člane pri dopolnitvi 62 letih ob 25 letih službe \$500 mesečne pokojnine namesto sedanjih \$235.

Prav tako naj bi se bili sporazumeli o "kontajnerzaciji", o zdravstvenem zavarovanju in o zajamčenem letnem dohodku.

Štrajk v pristaniših na zahodni obali se je začel 1. julija in ponovno začeta pogajanja o njegovem končanju so bila vedno znova prekinjena. Ko je bil zadnjič predsednik Nixon na poti na Aljasko sprejet in pozdravljen japonskega cesarja, se je ustavil v Portlandu in govoril tako s predstavniki unije kot s predstavniki podjetij. Pozval jih je, naj pogajanja obnovijo. Ti so mu to obljubili in izgleda, da bodo tokrat pogajanja uspeša. To bo seveda olajšalo razgovore in sporazum na atlatski obali.

Kremelj se poleguje za simpatije Hanoi

HANOI, S. Viet. — Predsednik ZSSR N. V. Podgorny je šel v Hanoi na obisk, spremlja ga cela vrsta gospodarskih in vojaških strokovnjakov. Govorice trdijo, da bi rad sklenil s Hanoiem prijateljsko pogodbo, številno spremstvo je pa morda dokaz, da je Sovjetska zveza tudi pripravljena, da kaj plača za tako pogodbo.

Značilno je, da je bila pred prihodom sovjetske delegacije tam podobna kitajska delegacija, ki je pa odšla pred prihodom sovjetske. Iz obeh obiskov se da sklepati, da Moskva še zmeraj računa na neodvisnost Severnega Vietnama od Peipinga.

To bo znova dvignilo samozavest naslednikov Hočiminh in radi tega ni mogoče upati, da bo Hanoi kmalu pripravljen za resne pogovore v Parizu. Edino upanje bi mogli najti v dejstvu, da je v sovjetski delegaciji toliko gospodarskih strokovnjakov. To bi pomenilo, da so v Hanoi v zadregi na gospodarskem polju, ker jim je zadnja povodenj verjetno napravila več škode, kot misli svobodni svet. V tem slučaju bodo nujno potrebovali sovjetsko pomoč, kar bodo Sovjeti skušali izrabiti v svojo korist.

Kanada proti dvojnemu kitajskemu zastopstvu

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Kanadski zunanji minister Mitchell Sharp je v govoru pred glavno skupščino ZN dejal, da bo Kanada glasovala za sprejem L. R. Kitajske kot edine predstavnice Kitajske v ZN. Prepričana je, da mora priti L. R. Kitajska že letos v ZN, zato bo Kanada glasovala tudi proti ameriški resoluciji, ki označuje vprašanje izključitve nacionalne Kitajske (Tajvana) za "važno" in je zato za njegov sprejem potrebna dvotretjinska večina glasov.

Slično stališče je zavzela tudi Islandija. Doslej se je 8 držav, ki so lani podpirale stališče ZDA v vprašanju Kitajske, odločilo za sprejem Peipinga in za izključitev Tajpeja. Boje se, da bo L. R. Kitajska dejansko ostala pri svojem stališču in ne bo prišla v ZN, če ne bo iz njih izključena nacionalna Kitajska, ki ima svoj sedež na Tajvanu.

Združene države predlagajo "dvojno zastopstvo", zavzemajo se za sprejem L. R. Kitajske v ZN in v Varnostni svet ZN, pri čem pa hočejo ohraniti Tajvanu članstvo v ZN. V Peipingu vidijo v tem priznanje dveh kitajskih držav, oziroma priznanje Tajvana (Formoze) kot neodvisne države. Za nje je ta kitajska pokrajina, kjer se je obdržala nacionalna vlada s podporo ZDA.

Glavni dobavitelji kositra na svetu

Glavna ležišča kositrnih rud na svetu so na Malaki, v Indoneziji, Boliviji, v Kongu, na Tajskem, v Nigeriji in v Teksasu.

Iz Clevelanda in okolice

Slovenski športni klub sporoča—

Slovenski športni klub Cleveland začel svojo kegljaško sezono 1971-1972 v nedeljo, 17. oktobra, ob petih popoldne v Euclid Green Bowling Lane. Vsi, ki se za kegljanje zanimajo, naj pokličejo Helen Znidaršič, telefon 361-1012.

Prijazen obisk—

Gdč. Saša Hartman, slovenska kulturna delavka iz Buenos Airesa v Argentini, ki je bila pretekli teden na obisku v Clevelandu, preje pa potovala po Evropi, se je včeraj vrnila domov. V spremstvu g. Stanka Meršola je v soboto obiskala urad Ameriške Domovine. Lepo se zahvaljuje vsem za izkazano gostoljubje, posebno dr. Meršolovim, dr. Rajku Ložarju in g. Rudiju Kolariču ml., ki je na svojem domu v Wickliffu zbral njene nekdanejšje sošolce, da so prisrčno proslavili zopetno znižanje. Gdč. Hartmanovi lepa hvala za obisk in kmalu zopet na svidenje!

Seja SZZ—

Podružnica št. 14 SZZ ima sejo jutri, v torek ob sedmih zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.

Podružnica št. 41 SZZ ima svojo sejo jutri, v torek ob dveh popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

Podružnica št. 32 SZZ ima svojo sejo jutri, v torek ob sedmih zvečer v dvorani fare sv. Kristine.

V Rock Springs, Wyo.—

Poznana Mrs. Frances Leskovec z Richmond Heightsa je pretekli teden odpotovala v Rock Springs v Wyomingu, da prisostvuje zlatoporočnemu slavju g. Matta in ge. Louise Leskovec, dne 2. oktobra. Spremljata jo g. John in ga. Anvy Just. Lepo bivanje v slikovitem Wyomingu!

Kandidati za šolski

odbor v Euclidu—

The Euclid Citizens for Education imajo jutri, v torek, zvečer ob 7. sestanek v Blvd. Presby. Church na 24600 Lake Shore Blvd., kjer bodo predstavili vse kandidate za šolski odbor v Euclidu.

Sovjeti bi radi napovedali boj dolgočasju

MOSKVA, ZSSR. — V časopisih so se pojavili članki, ki obsojajo sedanjo dolgočasnost v življenju navadnega delovnega človeka, posebno mladine. Dolgočasje pobija režim z enkrat le s športom in počitnicami, kar je pa odločno premalo.

Slabe posledice dolgočasje se čutijo povsod: ljudje več pijejo, več razgrajajo, radi delajo po nepotrebnem škodo, nadlegujejo občinstvo, so nestrpni do bližnjega itd.

Seveda nihče ne brani dolgočasje, toda nihče ne ve, kako naj bo v Sovjetski zvezi organizirano zabavno in veselo življenje, posebno za tiste, ki ne čutijo posebnega nagnjenja za razne vrste športa ali za lepote vsakršnega duhovnega življenja. Marsikdo rad škili čez mejo, toda ne upa z besedo na dan, da se ne zameri birokraciji.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in hladnejše, možnost neviht.

NABOCNINA:

Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 189 Monday, Oct. 4, 1971

Nauk iz tragedije v jetnišnici Attica

Upor jetnikov v jetnišnici Attica v državi New York, njegov potek in njegove posledice so močno razburile vso deželo. Javnost bo sicer na tragedijo kmalu pozabila, ostala bo pa v spominu vseh, ki vidijo v tem, kar se je dogajalo v jetnišnici, ogledalo morale našega časa.

Tudi jetnišnica je kraj, kjer prebivajo ljudje, prostor, in po zakonu navezani drug na drugega, nekateri prostovoljno kot jetniško sobo, drugi pod prisilo zakona. To sta dve skupini, ki se po sili razmer morata prenašati, pa bi se najraje ne poznali.

Na slabšem je seveda skupina priporočnikov. Tam je prava mešanica človeške družbe, ki z redkimi izjemami zasluži svojo usodo. Usoda obstoji v izgubi svobode. To najbolj boli vsakega jetnika, naj bo to neuk ali izobražen. To bo rad potrdil vsakdo, ki je preskusil življenje v jetništvu, kriv ali nedolžen. Izguba svobode je huda kazen, velikokrat prehuda za storjeni zločin. Da to izgubo olajšajo, imajo jetniške oblasti v okviru svojih pristojnosti veliko možnosti. Ali jih tudi izrabijo? V naši deželi smo v tem pogledu na boljšem kot v drugih državah, to se ne da tajiti, akoravno tudi pri nas niso v tem pogledu vse kazni enako ravno vzorne ustanove. Ne moremo vse odgovornosti valiti le na uprave jetnišnic, posebno ne na paznike. Veliko je tudi odvisno od sistema, ki je osnova za predpise, kako naj uprave postopajo z jetniki.

Jetniki so sicer, če smemo tako reči, živi predmeti jetniškega poslovanja, toda tudi kot ljudje se spreminjajo, čeprav prihajajo na splošno iz istih družbenih plasti. V naši deželi je povprečno polovica vseh jetnikov črnih, četrtina pripada Portorikancem, ostanek se porazdeli na druge družbene plasti. S tako mešanico jetnikov so zmeraj težave, ki so se zadnje čase še zelo povečale, ker je v glave jetnikov vdrlo tudi sodobno levičarsko filozofiranje.

Vsak jetnik išče opravičilo za svoja dejanja, zakaj ga ne bi iskal tudi v socialnem in političnem filozofiranju? Ako se jetniku posreči, da tako prevale — magari le namišljeno — del svoje odgovornosti nekam drugam, takoj začuti, da ga oblast po krivem preganja. Seveda se pri takem razpoloženju da lažje zapeljati v razne upore, ki se kaj tragično končajo, kot smo videli v jetnišnici Attica. To se ponavlja tudi drugod, samo v manjšem obsegu, zato to javnosti ne pade tako zelo v oči.

V carski Rusiji so zato poskusili s posebnimi jetniškimi oddelki za politične pripornike. Kdor je preskusil ruske politične pripore, ne bi mogel trditi, da je to bila slaba ideja. Lažje se prenaša izgubo svobode med "svojimi" kot med banditi in zločinci. Tak sistem je seveda mogoč le v državah, ki poznajo le narodne tipe jetnišnic. Kjer so jetnišnice, rekli bi, pod pristojnostjo lokalnih oblasti raznih vrst, to ne gre.

Ta problem bo treba resno premišljevati tudi pri nas. Pokazalo se je namreč že več kot enkrat, da kolovodje jetniških uporov niso navadni zločinci. So to praviloma prebrisane glave, ki so doživele to ne nesrečo, da jih je življenje iztirilo. Ako sistem ali usoda nasejeta v posamezne jetnišnice le par takih tipov, je zmeraj nevarnost, da se v jetnišnicah nekaj dogaja. Ni ravnost treba, da nastajajo tragični upori; je lahko tudi mnogo drugih skušnjav, ki zapeljujejo jetnike, da nastopajo proti predpisom, za kar niso navadno kaznovani samo vodniki takih akcij, ampak tudi jetniki, ki jim ne moreš prisoditi organizacijskih sposobnosti. Tudi organizatorji upora v jetnišnici Attica niso bili ravno podpoprečno nadarjeni ljudje.

Drugo težko vprašanje je nabiranje kandidatov za jetniške uprave in za jetniške paznike. Res se dobijo prave izjeme, ko čutijo poklic za delo in življenje v jetnišnicah. Navadno se pa odločijo za ta poklic mladi ljudje obeh spolov, ki jim je drugje spodletelo. Za pisarniške službe v jetnišnicah se še dobijo primerni kandidati, za paznike pa je težje. Paznik namreč nikoli ne ve, kdaj ga bo napadel ta ali oni jetnik, ne ve pa tudi nikoli, ali mu bo kdo prišel pravočasno na pomoč. Med jetniki so tudi močne osebnosti, ki navezujejo stike s pazniki, jih dobijo pod svoje vpliv, in jih zapeljujejo na akcije, ki so očitno v nasprotju z zakoni in predpisi. Tudi na tej poti čaka marsikateri paznik velika nesreča.

Naše jetniške uprave se skušajo ogniti tej nevarnosti s tem, da najraje nastavljajo v jetnišnicah sobe bele politične. Ta naravno ne more dobro vplivati na rasne odnose in greni življenje jetnikom in paznikom, kar vidi do trenj in skandalov.

Kaj pa takrat, ko pride do neredov v jetnišnicah? Da prvi trenutek vsi izgubijo glave, je razumljivo. Zato uporniki dosegajo največ uspehov prve ure. Ko se jetniške uprave "znajdejo", je uspehov upornikov konec. To bi bilo še dobro, ako se ne bi prve ure uporov tudi ustvarila pod-

laga za poznejše nesreče, ki zadenejo uporne jetnike. Kako temu odpraviti, pa ne ve nihče.

Jetniško življenje pozna tudi tisto nadlego, ki jo poznamo mi vsi v navadnem življenju. Tudi jetniško življenje pade pod vpliv birokracije. Drugače biti ne more, saj pozna jetniško življenje veliko več pravil, zakonov in predpisov kot življenje zunaj jetnišnic. Kjer je pa preveč predpisov, zakonov in povelj, tam je tudi več prilike za birokrate, da se znašajo na levo in desno. Zato vlada tudi v jetnišnicah toliko nepotrebnih pomanjkljivosti. Te je težko odpravljati. Navadno dajo za take akcije pobudo šele upori jetnikov. Zato upajo, da bo tudi upor v jetnišnici Attica dal povod, da se omeji oblast birokracije v naših jetnišnicah. Upajmo, da bo vsaj ta dobra posledica dosežena v polnem obsegu.

BESEDA IZ NARODA

KAJ PRAVI TONE S HRIBA

Waukegan, Ill. — Po koledarskih določilih se je letošnja sezona polletja poslovala od nas v četrtek zvečer, dne 23. septembra. Vreme se je letošnje poletje okrog Velikih jezer obnašalo kaj čudno. Nekaj zelo vročih dni — precej pa tudi hladnih. V juliju in prve dni v avgustu je bila suša po več krajih, kar ni določilo vplivalo na rastlinstvo. Pozna se na sadju in drugem. Koncem avgusta in prve dni v septembru je zagrinjala tukajšnje kraje neprijetna soparna zaduhlost. Dolžijo za to polucijo zraka in vode, ki jo povzročajo razni kanalski izlivi, ki prihajajo iz raznih tovarov ob jezeru in rekah vse na okrog ob Michiganem jezeru. To povzroča kalnost vod in neprijeten duh, ki je v vročih dnevih in nočeh kar neznosen, ko ga pritiska soproka t. lom. Slabše in slabše je v tem oziru. Pritoževanja o tem je veliko — stori se pa malo.

Ribiči se pritožujejo, da polucije vplivajo na ribe, rake in celo na ptice. Manj in manj jih je, pravijo. Tudi iz drugih krajev po Ameriki se to čuje. Izginjajo ribe, ptice in druge živali. Če bo šlo tako naprej, je zadnjič sosed Frank s Park Avenue, ko sva o tem govorila, krepko pripomnil: "Če se to ne bo izboljšalo in ustavilo ter odpravilo, bomo še mi počasi šli za ribami in pticami!"

Kar prav je povedal. Da bi ga le čuli tisti, ki imajo dolžnosti in nalogo te nadležnosti odpraviti.

*** KAKO MISLIMO IN SODIMO** pri nas in tod okrog nas o raznih zadevah, problemih in drugem, ki se pojavljajo pri nas in drugod po svetu?

— Glede Nixonovega proglasa za zamrzovanje cen in mezd se kar strinjamo. Lahko bi bil sicer še malo bolj oster in strog zlasti proti tistim, ki cene navijajo in s tem ljudem, zlasti revnejšim praznijo žepa, kateri imajo v njih še kaj cvenka. V primeru visokih cen mnogi premalo prejemajo v mezdah za dela in službe, ki jih opravljajo. Vendar dobro je, da je vsaj spregovoril in proglasil, kar je. Da bi le to odpravilo oči, pa tudi vest vsem tistim, ki imajo s tem kaj opravka. In to so naši zastopniki na javnih položajih, ki nas zastopajo v okrajnih, državnih in zveznih zbornicah. Naj na dolžnosti do javnosti ne pozabijo in naj delajo na to, da bomo imeli več pravih določb, postav in zakonov. Da bi naša sodišča bolj učinkovito reševala zadeve, katere se mnogokrat zavlačujejo brez konca in kraja.

Vse to pa stane mnogo denarja, ki ga javnost prispeva z davki, ki bi se lahko bolj koristno porabilo, kakor pa za kake zadebe, ki niso nikoli prav in zadovoljivo rešene, ker ni pravih in točnih določil za to. Čas je, da bi se več mislilo, delalo in stop-

rilo kaj za to!

*** PRETEKLOST IMA SVOJE ZANIMIVOSTI.** — Pove nam, kakšen je bil svet, kakšni ljudje in razmere v njenih dneh in časih. V malem opisu tukajšnjega kraja in okolice sem pred nedolгим bral o vojaški postaji "Little Fort", ki so jo francoske oblasti ustanovile leta 1695 na tem kraju Michigankega jezera. Postaja je bila bolj trgovskega značaja, kamor so dovažali razne kože francoski in angleški prekupčevalci. Meja med državo Illinois in Wisconsin pa je bila določena leta 1832. Večje naseljevanje v te kraje pa se je pričelo od leta 1833 naprej. Leta 1834 je bilo vse dolgi od južnega konca jezera pa gori preko, kjer se nahaja zdaj meja med Illinoisom in Wisconsinom; komaj kakih 100 belih družin. (Kolikoli jih je zdaj?)

Prva naselbina "Little Fort" je bila inkorporirana leta 1841. Nekaj let poprej, pripoveduje opis, to je bilo med 1834 in 1837, je po teh krajih primanjkovalo moke in žita. Oves je imel tako visoko ceno, da so ga prodajali tedaj po \$2 bušel in več. Sod bele moke je stal \$35. Prevoznih sredstev in zvez takrat ni bilo.

Razmere so se pa spreminjale, pravi opis. Kakih 5 ali 6 let pozneje (1842 in 1843) je pa žito imelo tako nizko ceno, da ga skoraj zastoj ni hotel nihče. Vzrok temu je bil, ker so se bali pomanjkanja, kakor pred par leti preje, so ga tedaj pozneje več sejali.

Leta 1843 je v vasi "Little Fort", ki je stala nad bregom jezera, bilo zborovanje v mali "Marbels šoli". Zadaž za šolo je nekdo našel kurje jajce, na katerem je bilo napisano: "Čas preneha leta 1843." To je prestrašilo ljudi. Vraževerni ljudje so o tem govorili in to širili vse na okrog. Seže, ko je pomlad in poletje 1843 minulo, so se ljudje pomirili in tedaj "Little Fort" se je zopet lepo mirno vozil okrog sonca s svojo materjo zemljo.

Pozneje, ko se je razširil v svet glas o zlatu v Kaliforniji, so začeli prihajati naseljenci proti zapadu in se naseljevali tudi v ta kraj od vseh strani. Dne 11. januarja 1855 je bila otvorena skozi ta kraj prva železniška proga, ki je bila zgrajena med Chicagom in Milwaukeejem. Bil je to velik dogodek.

Se to naj omenim, da prva poštna zveza je začela obratovati leta 1841. Nosili so jo jezdec med Chicagom in Milwaukeejem. Bila ni preveč zanesljiva, posebno ne ob slabem vremenu. Včasih so jo dobili, včasih ne. "Bajgali," bi dejal, da dandanes menda to posnemajo sedanji dokskji dobimo tudi sedaj včasih stavljalci pošte. A.D. in Glasilo KSKJ dobimo tudi sedaj včasih šele po 5 in več dneh. Bi jo najbrže jezdec preje prinesli...

— Naj zadostuje za danes, pa še drugič kaj o čem drugem. Vsem pa iskren pozdrav iz ameriške Vrhnice!

Vrhenšk Tine

Odplavljen prst

koče vode odneso povprečno letno v ZDA okoli 3 bilijone ton rodovitne prsti.

Albanija - država brez cerkva

Pred zmago komunizma je bilo albansko prebivalstvo razdeljeno na tri verske skupnosti: mohamedansko, katoliško, pravoslavno. Od severa proti jugu je plemo Miriditov izpovedovalo katoliško vero; mohamedanci v sredi dežele so bili posledica stoletne turške oblasti v deželi, medtem ko je pravoslavna skupnost nastala na jugozapadu Albanije pod vplivom srbskih in grških sosedov.

Komunizem je brez obzira pometal z vsemi tremi verami; da bi onemogočil vsako izpovedovanje vere ali verske obrede, je dal rdeči režim do tal porušiti vse krščanske cerkve ter vse muslimanske džamije, pozapril ali pregnal vse duhovnike in hodže ter tako vsako versko dejavnost v kali zatrl.

Svobodne vere v Albaniji torej ni. Ostalo je le nekaj džamij, velike zgodovinske in umetniške vrednosti, ki pa so seveda spremenjene v muzeje. Mladi rod ne ve ničesar več o Bogu in veri.

Novim oblastem je tudi uspešno odpraviti krvno osvetlo, ki je v Črni gori in med jugoslovanskimi Albanci še vedno na dnevnem redu. Vsakogar, ki se je poslužil krvne osvete, so na licu mesta kaznovali, vse njegove sorodnike pa razselili. V teku let so tudi odpadli mnogi pogoji, ki so krvno osvetlo povzročali in omogočali. Družbeni vzroki krvne osvete v preteklosti so bili verski spopadi, kupovanje žensk in zemljiška lastnina. Če ne moreš več vere izpovedovati, če se žene za zakon ne sme več kupovati in če ni več pidi zemlje v zasebni lasti, potem je razumljivo, da je krvna osvetla prenehala, saj ni več vzrokov zanjo.

Zelo strog je nadzor nad javno moralo. Kupovanja žene, kot rečeno, ni več. Prešušta oblasti ne dovoljujejo, prostitucije tudi ne. Albanci ne vedo, kaj je mimi in maksi krilo. Vsem tujim dolgočasem je vstop v deželo absolutno prepovedan. Tudi Vso proizvodnjo vodi država; zasebna lastnina ali osebna poslastica nista dovoljeni. Vsa zemlja, trgovina, obrt, vse je last države. Zasebnik ne sme imeti avtomobila. Dovoljeno je le kolo, pa jih je le malo videti na cestah. Kolikor so, so starih tipov. Kmetje imajo ohišnice, ki so ograjene. Lahko redijo eno kravo ali tri ovce.

Poznajo pa tudi v Albaniji lov na devize. Nekatere reči prodajo samo v posebnih trgovinah za tujo valuto. Tako tudi pipe in znani albanski konjak.

Albanska pot v socializem je trda in zahteva od prebivalstva mnogo odpovedi. Vendar so ljudje bolj zadovoljni kot npr. v Jugoslaviji ali Italiji. Čutijo, da brez žrtve ni napredka. Ob vseh omejitvah žive bolje in bolj urejeno kot v preteklosti.

K. G.

VESTI IZ SLOVENIJE

Nove orgle v Dražgošah

Letošnji Mali šmaren je bil za Dražgošane dvojni praznik: poleg Marijinega rojstva so se veselili novih orgel, ki so delo orglarskega mojstra Toneta Jenka iz Sentvida nad Ljubljano, ki odlično nadaljuje delo svojega očeta. Dražgoške orgle so že 131. opus te delavnice. Nove orgle je blagoslovil škof dr. Lenič. Med pridigo je poudaril, da morajo biti farani složni, kot so pilačali na orglah uglašene v sozvočju. Po pridigi je bil "ofer", ki ne sme manjkati pri nobeni cerkveni slovesnosti na Slovenskem, saj je del slovenske folklore. Med darovanjem je prof. Tome na poljuden način razlagal nove orgle. Po povzdigovanju se je škof posebej spomnil prof. Solarja in ravnatelja Dolenca, ki sta oba dražgoška rojaka, in prof. Miklavčiča, ki je ljubezljivo hodil opravljati ob praznikih v dražgoške cerkve svete obrede.

"Slovenski značaj in srce ostaneta"

Pod tem značilnim naslovom prinaša najnovejša številka ljubljanske "Družine" (od 19. sept. t.l.) poročilo o obisku slovenskih romarjev v Clevelandu.

Vrtec in jasli v Mariboru

V Ertlovi ulici so odprli nov sodobni vrtec in jasli, ki bosta lahko sprejela 120 predšolskih otrok in 30 dojenčkov. Zidava in oprema vrta je stala dva milijona dinarjev. Kljub prostornosti vrta se morali že pred o-tvoritvijo odkloniti kar 95 o-

trok, ki bi jih starši radi izročili v varstvo.

Iz koprškega pokrajinskega muzeja v Kopru so vlomilci odnesli 7. avgusta ponoči pet umetniških slik, pet starinskih pištol, tri bogato izrezljana boudala in medenastni kipec, tolkač na vratih palače Tako, delo Tiziana Aspettia, ki predstavlja rojstvo Venere. Vlomilci so preplezali dvorišni zid, prežagali rešetke na oknu in odnesli umetnine v vrednosti 300,000 din.

Mednarodni kongres Svetovne federacije za obravnavanje podatkov (IFIP) je bil od 23. do 28. avgusta v slovenski prestolnici. Je bil to sedaj največji kongres, ki je bil kdajkoli v Ljubljani. Udeležilo se ga je 4000 znanstvenikov, ki so zborovali v športni dvorani v Tivoliju, poleg tega pa še v šestih drugih dvorinah in v treh kinodvoranah. Kongres je spremljala razstava, kjer je 81 tvrdk iz 17 držav predstavilo najnovejše dosežke v računalniški tehniki.

Lani je bilo na slovenskih cestah 8000 prometnih nesreč, od tega je 2300 nesreč povzročila neprimerna hitrost. Hitra vožnja skupaj z izsiljevanjem prednosti, nepravilnim prehitvanjem in opitostjo voznikov je poglavitni krivec za nesreče.

Na cestah je sedaj 13 radarjev, s katerimi kontrolirajo hitrost vožnje. Kljub temu, da je radarjev premalo, imajo ti precejšen psihološki učinek. Tako se je na mariborskem območju po uvedbi radarskega nadzora zmanjšalo število nesreč za 20%.

Kmetijska zadruga v Tolminu je odprla v začetku avgusta 9 km dolg mlekovod, ki pelje iz Livka v tovarno za predelovanje mleka v Kobaridu. Prav posebno prav bo prišel mlekovod v zimskih mesecih, ko je prevoz otežkočen.

Zadruga ima v načrtu še več mlekovodov iz vseh terensko težko dostopnih, a mlečno pomembnih kmetijskih predelov.

V novi sejmski dvorani v Kranju, ki meri 500 kv. metrov, so 6. avgusta odprli 21. mednarodni Gorenjski sejem. Za letošnji sejem je značilna večja udeležba tujih podjetij. Med 407 razstavljalci je 117 tujih firm iz desetih držav. Lani je sejem obiskalo 185,000 oseb, letos pa nad 200.000.

Podružnica št. 32 SZZ

EUCLID, O. — Najprej izražam v imenu vseh članic sožalje naši predsednici Mary Bostian, ki ji je 26. septembra umrl brat Louis Kokaly. K večnemu počitku ga položijo 29. septembra. Bog mu daj večni pokoj!

Dolgoletno članico Mary Bratkovice, ki se je po več mesecih vrnila iz Nursing Home domov, sem obiskala na domu na 1249 E. 172 St. Zahvaljuje se vsem za obiske v bolnišnici in za darila. Obiski na domu so dobrodošli in zaželjeni. Je že 8 mesecev, kar je padla in si v kolku zlomila nogo. Zda jo hudo boli še leva. Zelim jo, da bi se ji zdravje kmalu izboljšalo.

Jutri, v torek, ob 7. zvečer imamo sejo v dvorani pri Sv. Kristini. Pridite in poravnajte assement. S tem olajšate delo tajnici. Njen mož Albert je pred nekaj tedni prestal operacijo in se zdravi na domu. Zelim mu skorajšnjega popolnega okrevanja.

Ker v novembru zaradi volitev ne bo seje, pridite za gotovo na sejo jutri in seveda v decembru. Po sejah imamo vedno nekaj posebnega z zabavo za stare in mlade.

Na svidenje!

Anna Godlar

OJ TA POŠTA!

Ljudje se jezijo vsepovsod v zadnjih mesecih na pošto. Dolgo so nam obljubljali, da bo dostavljanje pošte veliko hitrejša in rednejša, ko bo pošta prenehala biti neposredni del zvezne vlade. Z letošnjim julijem so jo res spreminili v posebno korporacijo in ji dali skušno upravo, ki naj bi pošto upravlja in vodila po načelih uspešnih privatnih podjetij.

Dostava pošte je pri tem še vedno slabša, kot je bila pred dvema, tremi leti, da ne govorimo o dostavi pred 15 ali 20 leti! Pismo pride hitrejša v Cleveland iz Ljubljane ali iz Celovca kot pa iz New Yorka. Časopisi iz New Yorka in Washingtona romajo v Cleveland po 3 dni, pa tudi po dva tedna, kot se jim zdi... Včasih jih enostavno ni. Zastonj je povpraševanje na pošti. Tam skomignejo z rameni in izjavljajo, da ne vedo nič, kje je vzrok.

Pri vedno slabši poštni službi so pa cene poštne pošiljke vedno višje. Ko smo lepili na pisma znamke po 3c in na dopisnice po 1c, so ta hitro in zanesljivo prihajala na naslove, zdaj dajemo na pisma znamke po 8c, na dopisnice po 6c, pa jih zato dalj čakamo kot nekaj, če jih sploh dobimo!

V državni in mestni službi se redko kdo pretegne! Vsi tišče vanjo zaradi denarja, zaradi stalnosti službe, žal pa jih le malo to službo opravlja vestno in pridno! V tem je glavni vzrok slabe poštne dostave! Zanikrnost, malomarnost sta vedno česa se na mariborskem območju po uvedbi radarskega nadzora zmanjšalo število nesreč za 20%.

KAREL MAUSER:

VELIKA RIDA

Ko so želi pšenico, Petrove Račnik ni najel. Barbari se je čudno zdelo in je kar barala: "Petrove ne boste vzeli v taberh?"

"Za delo ni boljša kot druge, jezik ima pa tak, da je najbolje, če se te babe s senenim vozom ogneš. Je pri Smrečniku take klatila, da je pri Račniku ne bo več v taberhu."

Barbara ni hotela barati naprej. Se ji je kar zdelo, da je ona po sredi.

Račnik je žinjal, da se bo Barbari po tem odprla beseda, pa se ji ni. Ko sta po strnišču orala se ajdo in je Barbara v odila, je Račnik kar čakal, da bo sta dregnila v tisto, kar je oba tiščala. Toda Barbara je molčala.

Pa je bil Račnik prepričan, da Barbara žinja na Nanteja in je Barbara vedela, da Račnik čaka, da bi žobarila o njem.

Ni mogla. Le kadar je bila sama z otrokoma, ki sta bila Nantejeva, le tedaj je videla v srcu Nanteja in žobarila z njim. Pa ni proslila. Stala je pred njim, z eno roko oklepala Nanteja, z drugo Mojciako. Če bo videl, da ga je z otrokoma vred čakala, prav. Če ne bo videl in bo otrokoma drugo mater dobil, pa tudi prav. Kakor je prišla, tako bo odšla. Do Straje vesi ni daleč.

Toda srce ni verjelo. Do Straje vesi resen ni daleč, toda otročka! Kaj bo z Mojciako? Če ji bo Agata za mater, kakšen bo otrok? Že tako je revček. Kdo se bo zmenil zanjo?

Ni mogla priti na jasno. Ali bi imela Nanteja rada, tudi če bi ne bilo otrok? Ali se je pričela ljubezen pri otrocih in preko njih prišla do njega, do Nanteja?

Ni mogla več videti. Vse se je že prelajalo: ljubezen do otrok in ljubezen do Nanteja. Če je žinjala nanj, sta bila otroka ob njeni roki. Če je žinjala na njeno roko, je bil za otrokoma Nanteja. Nič več ni bilo meje, vse v njej se je pretakalo in valovalo. Vse je ljubila, vse je bilo eno in pripeto na njeno srce, da ni mogla več odtrgati.

Toda poznala se je. Nikoli ne bo te ljubezni prinesla pred Nanteja kakor druge dečle. Gledala ga bo, rada ga bo imela, nikoli ne bo čakala, da bi ji rekel dobro besedo, pestovala bo njegove otroke, delala bo na njegovi zemlji, plela njegove njive, žela njegovo žito, toda o ljubezni bo molčala. Tudi potlej, če bo z Agato začel.

Morda mu je že pisala, morda ji je on pisal. Toliko jih je, ki jih Agata pozna in so z Nantejem skupaj. Lahko je dobila njegov naslov. In če mu je pisala, kako dobro je delo njeno pismo Nanteju! Sam je tam daleč. Moje ni več, dom je prazen in prva ljubezen vedno vleče nazaj, kakor je rekla Petrova.

Da tistibart Oštirnik ni tako trepasto žobaril zavoljo diva, morda Mojca ne bi prišla k Račniku. In če bi Mojce ne bilo, tudi nje ne bi bilo. Nemara bi bilo bolje zanjo...

Barbara se vsak dan bolj boji večerov, ko delo obmiruje in ostane sama v naizbi. Nobena stvar se ne zgane, samo srce si želi nekaj velikega. Barbara ve, da je do tistega dolga pot, tako dolga, da iz njene fače nikoli ne more priti do konca...

Ko je zacvela ajda, je Barbara vedela, da je Nanteju Agata resen pisala. Je med vrstami, ki jih je pisal domov, povedal. Stari je porinil pismo na stran in Barbare ni pogledal. Kakor da ga je sram. Ko je odšel iz izbe, je Barbara pismo še enkrat prebrala.

"... Kdaj bom mogel domov, ne vem. Žinjam pa, da se lahko še dolgo vleče. Slišim, da je v

vasi vse po starem, kakor mi je tudi Agata pisala..."

Položila je pismo nazaj na mizo in sama ni vedela, kdaj so se ji stegnili prsti in zmečkali pismo v kepo. Vzdignila se je, v veži obstala pred mestjem in kakor v sanjah vrgla pisanje na žerjavico.

S silo je potlačila solze. Nantej ima pravico, da piše, komur hoče. Tudi Agati. In še bolj Agati kakor njej. Njo je nekoč imel rad. Nje pa nikoli.

Z ajdo je cvetela Barbarina žalost. Tiha in skrita je bila, toda Račnika je bolela tako, da je bil kar bolan.

Barbara je bila vesela samo enega: otrok. Pa je bila še v tem veselju grenka kaplja.

PRAZNA NJIVA

Tako so to leto pri Račniku poželi in omlatili. V miru na zunaj, čeprav se je v Račnikovi izbi življenje vsak dan bolj zategovalo. Se je nekaj barti zgodilo, da so se strina, Barbara in Račnik ujeli in srenčali s pogledom in je bilo vsem nerodno. Vsak zase je vedel, da žinjajo na isto, toda vsak je skrival misel in jo mlal samo še v sebi.

Nantej je bil kakor živ v izbi. Račnik je na tihem žobaril z njim in žinjal na Smrečnikovo, strina je proslila in žinjala na Mojco in Barbaro, Barbara pa je videla samo dvojce: Nanteja in otroka. Lepo sta se narejala. Nantej je bil tak, da stari ni mogel odtrgati oči od njega. V obraz je bil ves Nantej, toda če mu je od blizu pogledal v oči, se mu je zdelo, da vidi Mojco. Strdene oči je imel, prav kakor ona. Rjave in tople.

Mojciaka se je tudi že postavila na noge, čeprav se je celo Barbara bala, da otrok dolgo ne bo šodil. Pa je. Kar čudno je bilo videti, kako je otrokovo drobno telesce kolavtralo po izbi in se lovsle za oprijemki. Le noge in roke so tako bodle v oči. Nekam dolge so bile videti ob suhem telesu. Obrazka je bilo za dobro pest, oči pa je imelo otroče kakor jagnje. Barbaro je vselej stisnilo pri srcu, ko jo je pogledala. Grbav hrbtček Mojciakino je tako bolel. Zdaj otrok še nič ne ve. Ko bo šla v šolo, pa bodo padle prve besede.

Barbara ne sme žinjati naprej. Kar koj se pritakne misel na Agato. Otrok bo iz šole prišel in, če mu bo Agata za mamo, bo še grenke požiral. Nantej ne bo nikoli tak, da bi ženi kaj rekel. Trpel bo z otrokom, pred Agato pa molčal. Prav tako bo.

Čeprav se Barbara muči, da bi se prepričala, da nima besede pri Nanteju, da je koj samo dekla, da to nista njena otroka, vendar ne pride sebi do konca.

Privrabet se ji je utrnila misel, da bo odšla od Račnika, ko bo Nantej pisal, da je na poti domov. Ko bo pismo prišlo, bo zbrala svoje stvari in odšla. Po noči, da otroka ne bosta vedela in da ji ne bo hudo, če bosta vekala. Zjutraj jo bosta pogrešila, iskala za njo, čez teden bosta ob Nanteju domača.

Potlej naj Nantej naredi, kakor hoče. Če gre koj drugi dan do Smrečnika in se zmeni z Agato... Čakala ga bo.

Nekaj dni jo drži ta misel, toda potlej slabi in ugasne. Kaj bodo ljudje žobarili? Umaknila se je. Rada ga je imela, pa je vedela, da bo Agata močnejša. Zato je šla.

Sicer Barbara ve, da ljudje samo ugibljeva. Sprožila je vse Smrečnikova. Zdaljo po Petrovi Ani plahuta novica po Bistrici, po Čajni in po Čačah. Ako je resen, nobeden ne ve. Ano poznajo, da ima jezik tak, da povsod piči. Vidi jo pa ljudje tudi, da jo imajo pri Račniku radi, da jo otrokoma kakor mama. Še Sedmenikova je nekje v taberhu rekla:

Zrezek iz nafte in žetev iz epruvele

V zadnjem desetletju se je rodila nova znanost — futurologija, ki nas opozarja, kaj nas čaka čez deset, petnajst, dvajset ali štirideset let. Tudi ta znanost, tako kot vsaka nova, ima zagovornike in nasprotnike, ponekod po cenijo bolj, druge manj. Ne glede na dognanost ali pomanjkljivost futurologije pa je očitno danes zaradi marsičesa ne moremo več brez nje

Podatki organizacije FAO kažejo, da se že sedaj nepravilno hrani približno 60 odstotkov ljudi po svetu, konec tisočletja pa bo postala prehrana ena največjih skrbi človeštva. Menijo, da je pred 2000 leti na našem planetu živel približno 250 milijonov ljudi, leta 1650 približno pol milijarde, leta 1900 približno milijardo 620 milijonov. Na Zemlji je sedaj že precej več kot 3 milijarde prebivalcev, po demografskih napovedih pa jih bo leta 2000 6,8 milijarde. Leta 2050 naj bi na našem planetu po napovedih demografov živel 13 milijard ljudi.

Ali bo živilska proizvodnja lahko ujela korak s tako "eksplozijo prebivalstva"? Strokovnjaki za prehrano trdijo, da je leta 1959 prišlo na prebivalca 1,5 hektara obdelovalne zemlje, zaradi naraščanja prebivalstva, urbanizacije in industrializacije pa se je tudi ta površina skrčila. Ocenjujejo, da bo v kratkem odpadlo na človeka približno 0,66 hektara plodne zemlje, a čas, ko mu bo ostala le še ped zemlje, ni več daleč.

Na jedilniku — nafta

Nedvomno klasična proizvodnja hrane, taka, kot jo imamo sedaj: "tradicionalno" kmetijstvo, živinoreja in industrijska predelava pridelkov, ne bo mogla biti kos potrebam človeštva po hrani. Zaradi tega je iskanje dodatnih virov hrane postalo v človekovem boju za obstanek tako pomembno. Seveda k temu "iskanju" sodijo tudi splošna prizadevanja, da bi postalo kmetijstvo bolj intenzivno, da bi promet hitreje napredoval, se razširila tržišča, povečala delovna storilnost; razvil postopek pri predelavi in konzerviranju živil itd.

Raziskovalci po vsem svetu so se pri iskanju dodatnih virov hranil odločili večinoma za dvojce: raziskujejo možnosti za izdelavo hrane iz surovin, ki bi jih lahko imenovali "tehnične" (nafta), proučujejo pa tudi rastlinstvo in živalski svet, ki ju po prvih a neizpodbitnih ugotovitvah pri prehrani človeštva sedaj le deloma izkoriščamo. Znanstveniki menijo, da prav "divja narava" skriva v svojih nedrih dragocene vire človeške hrane.

Neki francoski znanstvenik na primer trdi, da bi se že čez trideset let ljudje morali odločiti za zrezke iz nafte. Opozarja tudi na podatke, da po svetu sedaj načrpajo 1,7 milijarde ton surove nafte na leto, a če bi od tega le 2,5 odstotka predelali v živilski industriji, bi na leto pridobili 22 milijonov ton beljakovin, prav toliko, kot sedaj znaša vsa svetovna proizvodnja živalskih beljakovin. Čez 30 let bi s predelavo nafte tako pridobili količino beljakovin, namenjenih za prehrano upoštevaje sedanje razmere, a vemo, da do dotelej na svetu še enkrat več prebivalcev. Upošteva potrebe prebivalstva v letu 2000 bi iz nafte torej lahko pridobili le tretjino vseh beljakovin. Živalske beljake vine bi bilo treba poiskati še iz drugih virov.

Za take vire se znanost že izredno zanima in menijo, da bodo precej beljakovin pridobili, če bodo v prehrano uvrstili več rib. Ribe pa se zelo hitro pokvari, torej bi bilo treba poprej rešiti še vrsto tehnoloških težav in omogočiti prevoz ribjih beljakovin tudi v bolj oddaljene kraje v notranjosti celin. Napovedujejo, da so rešitev našli v novem tehnološkem postopku pri predelavi rib v moko, ki vsebuje dragocene hranljive

sestavine. Mnogi opozarjajo tudi na poizkuse organizacije FAO v Čilu, kjer so učencem pri kosilu postregli s kruhom, zamešenim z 10 odstotki ribje moke. Otroci sploh niso opazili, da bi bil kruh kaj "drugačen".

Čilski poizkus, ki so ga naredili leta 1954, so uporabili tudi drugod, že leta 1959 pa so na Švedskem zgradili prvo tovarno ribje moke in danes sodi ta moka med pomembne izdelke v mednarodni trgovini. Strokovnjaki so prepričani, da bo ribja moka prevzela vse pomembnejše vloge v človekovi prehrani. Ze sedaj jo na Skandinavskem, v Južni Ameriki in Afriki uporabljajo za kruh in še nekatere jedi, uveljavila se je tudi pri pripravi peciva in juh.

Hrana iz morja

Tudi inštitut za ribe v Zadru je že leta 1959 izdelal ribjo moko, namenjeno za prehrano, preizkusila jo so pokazali, da so bili ljudje zadovoljni s tem dodatkom jedem. Za sedaj v SFRJ ribjo moko večinoma uporabljajo le kot umetno gnojilo in do datek živinski krmil.

Seveda ribja moka ni edino živilo, na katero lahko človeštvo računa iz morja. V svetu vse več razpravljajo o jedilniku na katerega naj bi uvrstili plankton, mikroskopsko majhna morska bitja živalskega in rastlinskega izvora (zooplankton in fito plankton). Iz teh drobceh organizmov, ki s pomočjo fotosinteze in sončnih žarkov z morja vsrkavajo mineralne soli včasih nastajajo v bližini Grenlanda in v tropskem pasu velike potujoče "livade", bogate proteinov, mineralnih soli in vitaminov C in B12. Na Daljnem vzhodu na primer izdelujejo iz planktona tako imenovano "pašeto iz morskih piščancev", na Tajskem pa vsako leto zaužijejo 5000 ton planktona. Morske alge jedo tudi v Čilu, na Japonskem in Havajih, v Angliji pa so pred časom začeli prodajati kruh iz morskih alg. Strokovnjaki zlasti opozarjajo na morsko alga "chlorelles", bogat vir za prehrano. Na eni petini hektara morja lahko vzgoje 35 ton teh alg (posušenih), na kopnem pa na enakih površini le 0,75 tone soje.

Moka iz teh alg ima okus po grahu in jo na Japonskem že uporabljajo pri kuhi. Zanimivo je, da Francija raziskuje, kako bi s temi algami zasejala Sahara. Na enem hektaru bi dobili 44 ton pridelka, to je enajstkrat toliko, kot če bi zasejali žita.

Predsedki

Kakor hitro nanese beseda na prehrano z algami, planktonom in podobnimi stvarmi, danes še marsikdo reče, da se mu to "gnusi". Toda strokovnjaki za zdrujejo, da gre samo za predstojke. Saj je znano, da nekatera ljudstva že stoletja uživajo sadove "divje narave", čeprav je res, da so to samo ljudstva z nizko ali pa — z zelo visoko stopnjo razvoja. Torej kaže, da "gnus" čutijo le tisti, ki so "na sredi". Nedvomno se bo človek zaradi objektivnih razlogov in potreb čedalje bolj zanimal za vire hrane. Mednarodni biološki program za odkrivanje novih užitnih rastlin in živali je v glavnem že izdelan. Pri njegovem dopolnjevanju sodelujejo tudi jugoslovanski strokovnjaki.

Biologi vedo, da bi ljudje lahko uživali tretjino izmed 350 tisoč vrst rastlin, danes pa jih za ta namen uporabljajo samo 600, od dveh milijonov živali pa komaj 50.

Najstarejše podatke o človeškem omnivoru ("vsejedu") so

strokovnjaki našli v danski neolitiki jami "Kjoekkemoeddingeri" (o stanki raznih morskih školjk in ptic), v neki jami blizu Borave v Srbiji ostanke školjke Unio pictorum), v Švici in v porečju Pada (pečen žir in peške šipkovki).

Hranilna vrednost

Hranilno vrednost "divje narave" je znanstveno prvi obdelal Pirquet med prvo svetovno vojno. Njegovo delo Sistem prehrane je takratna nemška vlada takoj uvrstila v seznam strogo zaupnih odkritij. Pirquetov sodelavec Mayerhofer je pozneje izdelal sodoben totalitaran znanstven sistem o prehrani, do novih spoznanj na tem področju, pa so se dokopali zlasti med drugo svetovno vojno v ZDA in Veliki Britaniji.

V SFRJ se s temi vprašanji vneto ukvarjajo Centralni higienski zavod v Zagrebu, Vojaško-medicinska akademija v Beogradu in Inštitut z za pomorsko medicino Jugoslovanske vojne mornarice v Splitu. Čeprav se praktičnega dela tudi tam nas lotevanju predvsem s stališča vojaških in obrambnih potreb, se moramo zavedati, da imajo takšne raziskave tudi velik gospodarski pomen. V prihodnosti bo pomen takšne prehrane vsekako še izredno narasel. Že do sedanja raziskovanja strokovnjakov v Splitu, priobčena v raznih znanstvenih časopisih in prehrana na simpozijih ali kongresih, dokazujejo, da je nekatere "divje" kulture mogoče organizirano gojiti in jih tudi industrijsko predelovati.

V ponazorilo: samo ob Jadranskem morju so doslej našli 76 užitnih rastlin, ljudje pa jih uporabljajo le 36 (to je ugotovil dr. Mate Bakota).

S hormoni k bogati žetvi

K temu je treba dodati še prizadevanje moderne znanosti, da bi prodrla v nerazvozlane skrivnosti narave ter z urejanjem in pospeševanjem nekaterih naravnih procesov poiskala še nekatere druge možnosti za povečanje sedanje proizvodnje hrane. Ponekod si prizadevajo, da bi v laboratorijih ustvarili "naravne" pogoje za vzgojo nekaterih užitnih rastlin. Učenjake že dolgo izredno zanima tudi proces fotosinteze, v katerem rastline s pomočjo sončne energije spreminjajo vodo in zrak v — živila. Rastline imajo nekakšen "transformator" in z njim spreminjajo sončno energijo v kemično. Ko bi lahko tak transformator izločili iz rastlin in dosegli, da bi deloval tudi v laboratoriju, bi človek dobil koristno sredstvo za urejanje vegetacije. Potem se pridobivanje živil ne bi več omejevalo na posamezne letne čase.

Hkrati s tem si strokovnjaki prizadevajo prodreti v skrivnost "mehanizma" in delovanja hormonov. Ko se jim bo posrečilo hormone osamiti, bodo lahko njihovo delovanje po potrebi bodisi stopnjevali ali zavirali. Torej bi lahko pridelek močno povečali.

V neki francoski znanstveni ustanovi, kjer so ugotovili, kako delujejo nekateri naravni pospeševalci na rastline, so povečali pridelek sadja in zelenjave tudi za 90 odstotkov!

Pri iskanju jedilnika prihodnosti se znanstveniki vneto ukvarjajo tudi z možnostjo sinteze. Da je to mogoče, so v Nemčiji že zdavnaj pokazali: takrat, ko so raziskovali sintezo bencina, so po naključju odkrili, da je mogoče izdelati umetno mast ("maslo").

Na našem planetu bi lahko lakoto popolnoma odpravili, za trjujejo mnogi znanstveniki. Zal pa prizadevanja in možnosti našega razuma k temu cilju za zdaj še premalo usmerjamo. Mnogo preveč se še ukvarjamo s poskusi, katerih sad sta uničevanje — in lakota.

D.

— Za hladilni železniški voz je potrebno do 10 ton ledu.

TONY KRISTAVNIK PAINTING AND DECORATING Telephone: 946-8436

Poletje je tu! Najboljši čas za pleskanje! Preglejte vaše domove in pokličite nas za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki!

Župan C. Stokes šel v "visoko" politiko

CLEVELAND, O. — Župan Stokes je znan kot stremljiv politik. Že takrat, ko je napovedal, da ne bo več kandidiral za župana, so mnogi sumili, da ima pred seboj obsežnejše cilje. Clevelandska in ohajska politika mu ne zadostujeta, kaj pa pravzaprav hoče, je prišlo šele sedaj na plan. Rad bi postal avtor in vodnik nove črnske politike v naši deželi. Sedanja črnska politika se je dejansko izživljala v okviru demokratske stranke. Tam so črnski politiki iskali in našli vsak svoje politično pristanišče, kar se pa ni dalo navadno doseči brez žrtve in kompromisov. To je skušal tudi C. Stokes v svoji politični aktivnosti.

Zato je napravil nov načrt za bodočnost črnske politike in zanj pridobil vsaj precejšen del črnskih politikov, ako ne morda že večine. Njegov načrt ni nekaj izrednega; ga poznamo že iz drugih slučajev. Temelji namreč na zamisli, naj se črnska politika osamosvoji, naj črnci dobijo lastno neodvisno stranko, ki bo povsod, v občini, okraju, državi in federaciji sklepala kompromise in koalicije, kakor bo to pač ustrezalo njenim interesom. Črnska stranka ne bo odbijala nobene politične kombinacije, toda od vsake bo hotela imeti svojo korist.

Čeprav stranka še ni organizirana, ji je Stokes že postavil določene cilje. Črnski volivci in politiki naj ne sklepajo nobenih kompromisov ne z demokrati ne z republikanci, kar se tiče volitev v letu 1972. Kadar govorijo o politiki, naj mislijo predvsem na črnske interese in ne na interese drugih strank. Gledajo naj, da spravijo čim več delegatov na obe konvenciji, demokratsko in republikansko, na konvencijah pa naj nastopajo kot strnjena skupina.

Ako bi C. Stokes prodrl s svojim programom, bi kmalu spremenil demokratsko stranko v konfederacijo raznih demokratskih struj. Pokazala bi se namreč prav kmalu nevarnost, da se na podoben način organizirajo tudi druge skupine v demokratski stranki.

Ali se bo C. Stokesu posrečilo, da bo svojo idejo uresničil že do konvencij v prihodnjem letu, je še odprto vprašanje. Vsekakor je Stokesova ideja odprla novo razpoko v demokratski stranki. Ali jo bo vodstvo demokratske stranke znalo zacementirati, se bo šele videlo.

Podtajnik ZN Bunche v pokoj radi bolezn

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — ZDA niso moge svoj čas napraviti Združenim narodom večje usluge, kot da so pustile svoje-ga najvidnejšega črnega diplomata dr. R. Bunche-a v službo ZN. Dr. R. Bunche se je nerad lotil posla v ZN, saj so mu tam navalili kot vidnemu črnemu diplomatu vse kočljive posle v Afriki in Aziji. Večino teh poslovil je opravil v splošno zadovoljnost, kar jih ni, ni bila njegova krivda. Imel je in ima med črnci po vsem svetu še zmeraj več ugleda kot katerikoli drugi črni javni delavec.

Njegov položaj v ZN je postal tako važen, da generalni tajnik Tant ni rad odločal brez posvetovanja z Bunchejem. Tant se je dolgo upiral, da bi Bunche odšel iz ZN, sedaj je pa Bunche

neozdravljivo bolan in gre v pokoj.

Združeni narodi bodo tako izgubili oba vodilna uradnika, Tanta in Buncheja. To bo za nje pomenilo pravo uradno krizo, ki bo tem bolj kritična, ker se bliža doba, ko vprašanje vstopa Maove Kitajske v ZN postaja zmeraj bolj pereče.

Polovico duševno bolnih

NEW YORK, N.Y. — Nekako polovico bolnikov v bolnišnicah ZDA trpi od duševnih bolezni.

Ženske dobijo delo

Šivilja
Iščemo žensko za splošno šivanje v čistilnici.

Kličite 731-7060

J. D. CLEANERS

878 E. 222 St.

(190)

MALI OGLASI

V najem

Lepo stanovanje z eno spalnico, velike sobe, se odda v East Clevelandu starejši dvojici. Dobra gorkota, garaža. \$85 mesečno.

Kličite 561-5637 ali 681-0740

(192)

V najem

Oddamo dve lepi opremljeni sobi dvema samcima, po želji s hrano. Oglasite se osebno na 1128 E. 67 St.

(189)

V najem

4-sobno stanovanje s kopalnico blizu Sv. Vida. Si ga lahko ogledate na 5516 Carry Avenue.

(29,1,4 okt)

V najem ali naprodaj

7-sobno stanovanje v duplex hiši na E. 61 cesti, ali naprodaj ista duplex hiša z zidano garažo za 4 avte. Nova aluminijasta obloga.

Kličite 881-9947

(193)

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUZI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Av. 681 E. St. 261-4112

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
DRAGE SOPROGE IN MATERE

Ivanke Kopač

ki nas je nenadno zapustila
4. oktobra 1969

Že drugo leto Te zemlja krije, v temnem grobu mirno spiš, srce, Tvoje več ne bije, bolečin več ne trpiš.

Nam pa žalost srca trga, rosijo solze nam oči, dom je prazen in otožen, ker Te več med nami ni.

Večna luč Ti naj gori!

Žalujući:

Soprog MAKŠ, otroci

in ostalo sorodstvo

Aliquippa, Pa., 4. oktobra 1971.

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Torej ti mi lahko preskrbiš petnajst tisoč frankov, ne da bi te stalo le vinar. Ah, kaj govorim? Trideset tisoč frankov potrebujem, da postanem zopet pošten mož."

"Ne," odvrne Andrea suho, "tega ne morem."

"Ah, zdi se mi, da me nisi razumel, dečko—"

"Ali morda hočeš, naj kradem, ter s tem uničim tebe in sebe, da prideva zopet tja—"

"O," pravi Caderousse, "meni je to vsejedno, jaz sem čuden človek; znanjo ti je, da včasih zahrepenim po svojih tovariših, in nisem kakor ti, trdosrčen, ki bi imel najraje, da jih ne vidiš nikdar več."

Andrea prebledi.

"Nikakih slabih dovtipov, Caderousse!" pravi.

"O ne, bodi vendar miren, moj mali Benedetto, in pomagaj mi do trideset tisoč frankov; tebi se ni čisto nič treba mešati v stvar, samo pusti me, da storim vse potrebno."

"Prav, videl bodem — potruditi se hočem—" zajecja Andrea.

"Toda dotlej pač zvišaj moje mesečne dohodke na petsto frankov, ali ni res, dečko? Želim si vzeti gospodinjno."

"Prav, dobiš jih," pravi Andrea; "toda to je za rne težko, ljubi prijatelj, ti zlorabljaš—"

"Ah, če bi ne vedel, da grabiš iz zabojev, ki so brez dna!"

Zdelo se je, da si Andrea želi spraviti svojega tovariša do te točke. Njegovo oko se ognjevitno posveti, a se nato takoj zopet povesi.

"Da, to je res," pravi, "in moj pokrovitelj je napram meni zelo dobrotljiv."

"Ta plemeniti pokrovitelj! Približno koliko pa ti daje mesečno?"

"Pet tisoč frankov."

"Ah, glej, prav toliko tisočakov, kakor mi daš ti stotakov," pravi Caderousse. "Resnično, človek mora biti bastard, da ima tako srečo. Pet tisoč frankov! Kaj je mogoče početi z vsem tem denarjem?"

"Za Boga, to je hitro izdano, in poleg tega sem kakor ti ter si hočem prihraniti majhen kapital."

"Kapital — da — razumem — vsakdo bi imel rad kapital—"

"Da, in jaz ga bodem tudi imel."

"In kdo ti ga preskrbi? Kak princ?"

"Da, princ. K nesreči moram čakati."

"In na kaj?" vpraša Caderousse.

"Na njegovo smrt."

"Na smrt svojega princa?"

"Da."

"In zakaj?"

"Ker je mislil na me v svoji oporoki."

"Res?"

"Na mojo čast."

"In koliko ti je zapisal?"

"Pet sto tisoč."

"Ne več, ej, hvala."

"Tako je, kakor pravim."

"Ah, pojdi, to vendar ni mogoče."

"Caderousse, ali si moj prijatelj?"

"Cisto naravno, v življenju in v smrti."

"Torej ti razodenem neko skrivnost."

"Govori!"

"Toda tudi polušaj."

"Ej, vraga, molčati hočem kakor krap."

"Torej zdi se mi—"

Andrea obmolke in se ozre okoli sebe.

"Zdi se mi, da sem našel svojega očeta."

"Svojega pravega očeta?"

"Da."

"Ne očeta Cavalcantija?"

"Ne, kajti ta je odpotoval, ampak svojega pravega očeta."

"In ta oče je?"

"Poslušaj dobro, Caderousse: grof Monte-Cristo."

"Bah!"

"Da, da. Javno ne priznava tega, toda Cavalcantiju je dal petdeset tisoč frankov, da mi da svoje ime in zastopa očetovo mesto."

"Petdeset tisoč frankov! Da bi zastopal očetovo mesto! Jaz bi bil storil to za polovico, za tretjino te svote. Nehvaležnik, zakaj nisi mislil na me?"

"Ali sem vedel? Ali nisva bila tekom teh pogajanj skupaj?"

"Ah, prav imaš. In rekel si, da ti je v svoji oporoki—"

"Zapustil petsto tisoč liber."

"Ali veš to dobro?"

"Pokazal mi jo je, toda to še ni vse."

"Ah, vidim, da bode imela oporoka kodicil?"

"Tako je."

"In v tem kodicilu—"

"Me prizna."

"O dobri oče, poštenjak," vsklikne Caderousse, vihte v zraku srebrnik, katerega je držal v roki.

"In zdaj še reci, da imam pred teboj kako skrivnost, ti stari išjaki!"

"Ne, in tvoja zaupljivost ti je v mojih očeh v čast. In ali je tvoj odlični oče res bogat, zelo bogat?"

"Bah, svojega premoženja ne pozna niti sam."

"Ali je to mogoče?"

"Pri moji duši, da. To bom pač vedel jaz, ki imam k njemu pristop vsako uro. Zadnjič mu je prinesel uslužbenec v listnici petdeset tisoč frankov, včeraj mu je prinesel njegov bankir sto tisoč frankov v zlatu."

Caderousse to čisto omami; besede njegovega mladega prijatelja ga zmedejo popolnoma.

"In v to hišo imaš ti pristop?" vsklikne začudeno.

"Gotovo."

Caderousse trenotek molči. Jasno je bilo videti, da razmišlja nekaj posebno važnega.

Naenkrat vsklikne:

"Ah, kako krasno mora biti, če je človek lastnik takega premoženja!"

"Ah, da," reče Andrea, "to je krasno!"

"In on stanuje na Elizejskih poljih?"

"Številka trideset."

"Ah, številka trideset?"

"Da, v lepi, na samem stoječi hiši med dvoriščem in vrtom. Ali je ne poznaš?"

"Morda. Toda kaj me briga zunanost? Rad bi vedel, kakšno je notranje lice, te krasne stvari, ah—"

"Ali si bil kdaj v Tuilerijah?"

"Ne."

"Pri njem je mnogo lepše."

"Čuj, Andrea, ali se pač izplača skloniti, če spusti ta dobri grof Monte-Cristo na tla svojo mošnjo?"

"Ah moj Bog, saj ni treba čakati na to. V hiši leži zlato raztreseno nalik sadju na vrtu."

"Povej, dečko, ali bi me ne

mogel vzeti enkrat s seboj?"

"Kako bi bilo to mogoče in pod kakšno pretrezo?"

"Pričele so se mi cediti sline, in na vsak način moram vse to videti ter tudi bodem videl."

"Nikakih neumnostij, Caderousse!"

"Kot voskovač se mu ponudim."

"V vseh sobah ima preproge."

"O prokletu! Torej se moram zadovoljiti s tem, da vidim vse to le v duhu."

"Veruj mi, da je to še najbolj."

"Opiši mi nekoliko to hišo."

"Kako je to mogoče?"

"Nič ni lažjega. Ali je velika?"

"Ne prevelika in ne premajhna."

"Toda kako je razdeljena?"

"Da, če bi ti hotel podati načrt, bi moral imeti pero in črnilo."

"Oboje je tukaj," reče Caderousse hitro.

In stopivši k omarici, vzame iz nje papir, pero in črnilo.

"Tukaj," pravi, "mi vse nekoliko nariši, sinko."

Z neopaženim smehljajem vzame Andrea pero in prične.

"Hiša stoji, kakor sem ti že rekel, med dvoriščem in vrtom. Vidiš tako."

In Andrea mu natanko načrta obrise.

"Ali so zidovi visoki?"

"Ne, k večjemu osem ali deset čevljev."

"To ni pametno," pravi Caderousse.

ZASKRBLJEN SOSED — Predsednik irske vlade John Lynch (na sliki) je na sestanku s predsednikom britanske vlade E. Heathom povedal naravnost, da je njegov končni cilj združitev celega Irskega otoka v Irski republikli.

rousse.

"Na dvorišču so travnate loke, gredice s cvetjem in skupine oranž."

"Ali ni nikakih pastij?"

"Ne."

"In hlevi?"

"So na obeh straneh omrežja, pogledj, tako."

In Andrea nadaljuje svojo risarijo.

"Tu je obednica, tu dva salona, biljardna soba, stopnice v gornje nadstopje in majhne, skrivne stopnice."

"Okna?"

"Okna so krasna, tako lepa in široka, da bi — pri moji duši, da, mislim, da bi šel lahko skozi vsako šipo mož tvoje velikosti."

"Toda vraga, zakaj so pri takih oknih še stopnice?"

"Ej, kaj hočeš, potrata."

"So, a se jih nikdar ne poslužujejo. Ta grof Monte Cristo je original; celo po noči hoče videti nebo."

"In kje spe sluge?"

(Dalje prihodnjič)

— Sladkorna tovarna more predelati do 6,000 ton sladkorne pese na dan.

7. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 4. popoldne.

13. — Belokranjski klub priredi tradicionalno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

21. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani.

20. in 21. — "Jesenski dnevi" pri Sv. Vidu.

21. — Jadran poda koncert ob 3.30 pop. v Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Rd.

21. — Pevski zbor Planina priredi koncert v SND na Stanley Avenue na Maple Heights. Začetek ob 4. popoldne.

24. — "Polka ples" v proslavo 10-letnice Tony Petkovškove WXEN Polka radijske oddaje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Nastopi 10 orkestrrov.

28. — Dawn Choral Club SZZ priredi ob 4. popoldne koncert v SDD na Recher Avenue.

DECEMBER

12. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ ima ob treh popoldne božičnico v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

12. — Dr. Gržiničeva opereta. "MIKLAVŽ PRIHAJA" v treh dejanjih v popolni izvedbi pod vodstvom avtorja v dvorani Slov. doma na St. Clair Ave.

5. — Pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue. Začetek ob 4. pop.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

31. — Pevski zbor Korotan priredi silvestrovanje v SND na St. Clair Avenue v spodnji dvorani. Igra Ansambel Vandrovci.

1972

JANUAR

15. — Slov. športni klub priredi

Newburghu priredi letni banket v SND na E. 80 St. Začetek ob 5. uri.

7. — Četa 250 Skavtov Amerike priredi v avditoriju Sv. Vida kosilo s pečenimi piškami, od 11. dop. do 4. popoldne.

7. — "Igralski krožek" bo gostoval pri dramskem društvu "Naša zvezda" s predstavo "Matura" v Slovenskem društvu.

16. — Društvo Slovenskih protikomunističnih borcev, Cleveland, priredi Družabni večer v farni dvorani pri Sv. Vidu.

17. — Občni zbor Slovenske pristave v Lobetovi dvorani na Slovenski pristavi.

23. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi ob 7.00 popoldne v cerkveni dvorani "card party".

24. — Klub Ljubljana priredi v SDD na Recher Avenue večerjo in ples. Začetek ob 4. Igra John Grabnar.

24. — "Slovenski fantje" prirede koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 3.30 popoldne.

30. — Štajerski klub priredi martinovanje v avditoriju sv. Vida. Igra Ansambel Vandrovci.

31. — Praznovanje slovenske zastave in narodnega praznika ob 3. popoldne v farni dvorani pri Sv. Vidu.

NOVEMBER

6. — Klub slov. upokojencev v

ODKRIT MOŽ — Trgovinski tajnik Maurice Stans je ponovno poudaril, da bodo tudi po 13. novembru ostale nekatere nadzorne mere za cene in plače, četudi je predsednik Nixon sam dejal v Kongresu, da bo 13. novembra zamrznitve cen in plač konec.

MLADA DEDINJA — Princeza Lejla je najmlajši otrok perzijskega kralja Reze Pahlevija in njegove žene Farah. Perzija praznuje prihodnji mesec 2500-letnico svoje ustanovitve pod kraljem Kirom Velikim, ki je napravil konec Medijski državi.

NEHVALEŽNA NALOGA — Zakladni tajnik Paul A. Volcker vodi razgovore s finančnimi predstavniki vlad Evrope o novi ureditvi denarnega sistema.

7. — Pevski zbor Korotan poda svoj jesenski koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 8. zvečer. Igrajo "Veseli Slovinci".

MAJ

7. — Pevski zbor Triglav obhaja 25-letnico obstoja s koncertom v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 4. popoldne.

JUNIJ

11. — Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ praznuje 50-letnico obstoja v JDND na W. 130 St.

APRIL

29. — Pevski zbor Korotan poda svoj koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 8. zvečer. Igrajo "Veseli Slovinci".

MAREC

5. — Materinski klub fare sv. Vida pripravi Kosilo v avditoriju. S pečenimi piškami bodo postregli od 11.30 dop. do 2. popoldne.

APRIL

29. — Pevski zbor Korotan poda svoj koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 8. zvečer. Igrajo "Veseli Slovinci".

MAJ

7. — Pevski zbor Triglav obhaja 25-letnico obstoja s koncertom v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 4. popoldne.

JUNIJ

11. — Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ praznuje 50-letnico obstoja v JDND na W. 130 St.

APRIL

29. — Pevski zbor Korotan poda svoj koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 8. zvečer. Igrajo "Veseli Slovinci".

MAREC

5. — Materinski klub fare sv. Vida pripravi Kosilo v avditoriju. S pečenimi piškami bodo postregli od 11.30 dop. do 2. popoldne.

APRIL

29. — Pevski zbor Korotan poda svoj koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 8. zvečer. Igrajo "Veseli Slovinci".

MAJ

7. — Pevski zbor Triglav obhaja 25-letnico obstoja s koncertom v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 4. popoldne.

JUNIJ

11. — Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ praznuje 50-letnico obstoja v JDND na W. 130 St.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

OPEN HOUSE SUNDAY 1-5 P.M.

5035 W. Wolfram

Attrac. in law hse. 1½ sty. brk. 5

rms. down w-2 bdrms., mod. bath

and tile kit., 4 rm. up with 1 bdrm.

Clean thruout. 2 c. gar. low taxes.

Low \$30's. Owner. 283-3549